

(43)

Circa doctrinam et Canones transmissos... Reslogi eam habuerunt consi-
derationem, ut minus quam fieri posset altitarentur: tamen visum est addere
in fine 3. cap. in doctrina istud uerbum, et contractus, ne si premissum foret
quispian arbitraretur in sancta ordinatione istam perfectionem sufficere absque
contractu.

Circa s. doctrina cap. ubi in 2. linea uel circa post Episcopos, qui ab uno summo
Vicario in terris habebatur, ablata fuerunt istae dubitationes, sed uno summo loco qua-
rum positum fuit uera, et ratio fuit, quia ibi uno summo uidebatur impuere plures
Vicarios in terris, quod nec de facili concedendum est, nam licet legatur
de Apostolis Quos operis tui uicarios: Vicarios, inquit, operis, non uicarios Christi.
Et aliqui antiqui Patres eo usque uerbo eo tempore, quo nondum insurrexerat
heresis contra Pont. Rom. potestatem: Id non docuerunt postquam insurrexerunt timore
hærens in Dei Ecclesia, ut minime fecerunt sequentes Patres ac magistri
eorum discipuli ac filij. Quamuis etiam pie dici possit quilibet Ecclesia mi-
nistr, Christi in terris uices gerere, dum sacramentales actus exercet: Ve-
runtamen, quia oritur suspicio apud nonnullos, ut ij, qui tantum urgent
Episcopos esse iuris Domini, uel a Christo institutos, uel a Spiritu sancto posi-
tos regere Dei Ecclesiam ne ab immoderacionibus, ueluti elucere aliquot
falsas illationes: ideo abstinere visum est ab uno summo, et ponere uera. Cum comunis
totius Ecclesie consensus pro uero Christi in terris uicario comprehendit intelligat
Rom. Pontificem, et ad maiorem claritatem addita sunt etiam illa uerba. In uniuersum
orbem usque, doctore inclusiue. Addita quoque sunt illa uerba, dependentem ab
eodem Christi uicario, usque ad uerbum obtinere, inclusiue: sumpta ex prefato
Concilio, quod nisi a deprauato animo antiquari possit, nam si auctoritas ipsius
Concilij rejiciatur, procul dubio etiam Tridentini Concilij auctoritas minus subsistet.

In vi. quoque Canone, ne s. synodus uideretur damnare quam plures Doctores de
Catholica Ecclesia bene meritos, quorum opinio est Christum Dnm nrm tantummodo
instituisse Petrum Epum, reliquos uero per Petrum, uel saltem ipsius auctoritate

fuisse institutos, mutata fuerunt illa uerba Episcopos in Episcopatus ordinem, uel
gradus, eo quod Canon ita dispositus non excludit Episcopos a Cōro fuisse institutos
et satisfacit utraq; opinioni, redditurq; illustrior, et uniuersalior sensus. Tollitur
etiam occasio (ut dictum est) inferendi nonnullas falsas illationes, ueluti, quod Epi
quo ad iurisdictionem non debeant a Rom. Pont. quodq; non possit illis admini-
strationis limites prescribere, neq; casus aliquos sibi tantummodo restringere, et id
genus multa, cum etiam quia nulla necessitas apparet ex hoc Canone, ut propositus
est, uelutilitas speratur: qui quidem Lex est, cuius natura est, ut ob cōmune
bonum fiat: ac plura alia deducuntur à R. D. Canonistis, quae prolixitatis
obuitanda grata praetermissa sunt. Ideo uidetur Canon posse aperire ut supra.

Quod si Patres conuenire nequeant poterit proponi in hunc modum, uiz, Si quis
dixerit Episcopos a Rom. Pont. in partem sollicitudinis assumptis non esse pon-
tos a Spiritu sancto ad regendam partem Ecclesiae suae sollicitudini cōmissa:
aut sancta ordinatione non esse sacerdotibus maiores &c. uidetur posse
admittere

Proat uero propositus fuerat, uiz, Si quis dixerit Epōs non esse pon-
tos a Spiritu sancto &c. Licet uideantur adduci illa uerba ex actis Apostolicis
et sunt D. Pauli eadem recitata, ex quibus pie intellectus nullus potest oriri
error, tamen non sunt ad propositum huius Canonis firmandi in Eccl. Catholica
tum quia non ad uniuersalem, sed tantummodo ad Episcopatum Ecclesiam dicta
sunt: tum etiam, in quo posuit uos Episcopos, ibi, Episcopos non intelligitur
de ipis tantummodo, qui erant Episcopali ordine, uel gradu insigniti, sed de
maioribus natu Ecclesia, id est, de senioribus Ecclesia Episcopata Nam
inquit paulo ante A. Mileto aut mittens Episcopum uocauit maiores natu
Ecclesia, qui cum uenissent &c. Sicq; liquet uocasse C. Paulum, et
appellasse Episcopos presbyteros, et eadem inconuenientia ex hoc Canone
sequerentur, et falso inferri possent cum nulla fiat mentio dependentiae
Epōs a Rom. Pont. Nam si Epi positi sunt a Spiritu sancto, regere

Ecclesiam, non potest Pont. Rom. ipsos ab huiusmodi regimine transferre, uel amouere
nisi Spiritu sancto contradicat. Et sic addendo illa uerba a Rom. Pont. in par-
tem sollicitudinis assumptos, clarior redditur sensus, et percutiuntur haeretici
anathemate, asserentis Epōs a Rom. Pont. dependentes esse laruas papales et
Et etiam ne uideantur Epī praesere uniuersali Ecclesiae, quod est Petri, et suc-
cessorum priuilegium, addita sunt illa uerba ad regendam partem Ecclesiae
sue sollicitudini cōmissa

Possent quoque idem Canon sic disponi: Si quis dixerit Epōs nullatenus a Crō in-
stitutos, aut sa^{ta} 29 Nam non potest infici, quin, quo ad ordinem Episcopos inhi-
tutos esse a Crō principaliter, et effectiue, mediante ministerio consecrantis, sive
consecrantium, qui tantum nudum exhibent ministerium: Crōs uero imprimunt
characterem ab alijs distinctum, secundum Canonitas, uel secundum Theologos
ampliat, sive adauget characterem sacerdotalem, sive Presbyteratus

Quo uero ad 8^m Canonem: Cum istis praesentibus turbulentissimis temporibus
quibus Crī in consuetis tunicis infirmis pene scinditur frustis, summo opere
conandum est, ut unitas capitis, sine qua aliarum partium nulla reuulgendi
spes superest, firma maneat. Est enim Pontificia auctoritas in Rom. Pont. ad
reliquum Ecc^e corpus ueluti radix ad arbores, fons ad riuulos, et caput ad
corpus: nempe radice uigor ad quoslibet arboris ramos diffunditur: si fons
etiam abundanter scaturit, riuuli inde emanantes uberrime defluunt:
Capiti etiam sano, reliquis membris eius uirtus diffunditur. At laesa radice
arescit arbor: exsiccato fonte, riuuli euanescent: abscisso capite, membra
omnia intereunt. Sic quippe quamdiu persistet, prout usque ad finem saeculi
persistet Rom. Pont. auctoritas, et potestas, remanebit et unitorum membrorum
harmonia, ac spes salutis. At si membra aliqua ab huiusmodi unitate seuulsa fuerint
uel Diuina quadam ira, ac indignatione in reatum ipsorum penam, aut cordis
duritiam, uel mentis coecitatem, praecisa fuerint, et in reprobum sensum tradita
non minuetur ob id capitis ipsius potestas et auctoritas: licet in Emōe praecisa,
ac reprobata membra eius uirtutem non diffundat: sicuti non desinit scaturire

fons, licet inde fossi, ac obtusi riuuli inde aquam non sauriant. Expertum
est igitur ab omnibus, qui pacem, tranquillitatem, ac unitatem Christi gregis
affectant, ut petra, super quam totius Ecc^{ie} edificij celsitudo constructa
firmitas integra maneat, alioquin in precipitum ruet, neque ob id porta
inferi aduersus Ecclesiam super petram fundatam proualebunt. Potius
nempe nedum fortunas omnes, uerum etiam uitam perdere, quod esset iurari
pro dignitate capitis tuenda, ac conseruanda deberet, quicumque Christiano
nomine glorietur.

Canon vii

Si quis dixerit Ep^{os} non esse subordinatos a Deo, et ab ipso institutos, ut a Vicario
suo pro tempore existente, cui semper de mente sua sive bonus, sive malus sit, et
bene, sive male precipiat, et gubernet, tenentur obtemperare, non sint ordinati, et ab-
sumpti ad dignitatem, et iurisdictionem Ep^{iscopalem}, ita quod ex hoc non sint superiores
et moderatores aliorum ecclesiasticorum, ipsius in curam et subiectionem datis, ab ipso
Vicario de ordine Dei. Anathema sit.

Canon viii

Si quis dixerit non esse a Deo institutum, quod Petrus, et successores Petri in Uni-
uersali Ecclesia, scilicet in Rom. Pontificatu, et primatu uniuersalis Ecclesie
habent potestatem ligandi, et soluendi, et prouidendi de bonis rebus ecc^{ie}
libito suo, et faciendi quemadmodum faceret ipse Christus si esset in terris, et
per consequens non esse similitur superiores omnibus Prelatis, sive quibus-
libet alijs ecc^{ie} personis in temporalibus et spiritualibus, ita quod eis liceat
condemnare, eos absolueri, et priuare ad libitum suum, et similiter
laicos omnes in quibuslibet indifferentibus cum sint ipsi uicarij
subdit. Anathema sit.